

Sarajevo, 03.10.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.09.2016.-30.09.2016.

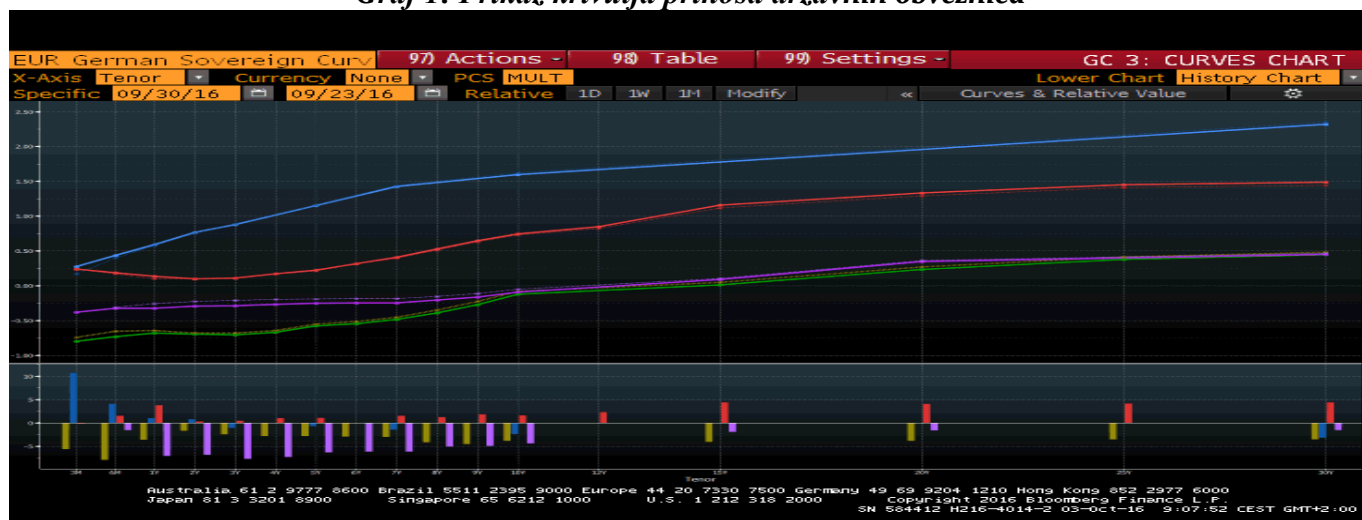
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	23.9.16	-	30.9.16		23.9.16	-	30.9.16		23.9.16	-	30.9.16		23.9.16	-	30.9.16	
2 godine	-0,67	-	-0,68	↘	0,75	-	0,76	↗	0,10	-	0,10	→	-0,21	-	-0,29	↘
5 godina	-0,55	-	-0,58	↘	1,16	-	1,15	↘	0,21	-	0,22	↗	-0,18	-	-0,25	↘
10 godina	-0,08	-	-0,12	↘	1,62	-	1,59	↘	0,73	-	0,75	↗	-0,05	-	-0,09	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	23.9.16	-	30.9.16	
3 mjeseca	-0,742	-	-0,798	↘
6 mjeseci	-0,653	-	-0,732	↘
1 godina	-0,615	-	-0,649	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.09.2016. godine (pune linije) i 23.09.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa obveznica eurozone nastavljen je početkom proteklog tjedna, prilikom čega su prinosi dvogodišnjih njemačkih obveznica u utorak zabilježili novu rekordno nisku razinu od -0,698%, a prinosi desetogodišnjih obveznica u srijedu smanjeni na najnižu razinu od 11. srpnja ove godine. Do kraja tjedna prinosi su zabilježili samo blagi rast, uprkos objavljivanju preliminarne podataka o rastu stope inflacije u eurozoni u rujnu. Dionice Deutsche Bank AG su u ponedjeljak zabilježile dnevni pad od preko 7,5%, na rekordno nisku razinu (10,55 EUR), nakon što se u medijima pojavila informacija da Vlada Njemačke neće pružiti financijsku podršku banci, što je negativno djelovalo na investitore u vezi sa slabim financijama ove banke, a sve u vezi s ranijim zahtjevom isplate po osnovi hipotekarnih kredita u iznosu od 14 milijardi USD, dok je Vlada ovakve špekulacije opisala kao „neutemeljene“. Oporavak vrijednosti dionica je zabilježen u srijedu, nakon što je ova banka pristala na prodaju osiguravajuće kompanije u Velikoj Britaniji za 935 milijuna GBP, a najveći dnevni rast od preko 6% je zabilježen u petak usljed špekulacija o mogućem postizanju dogovora o isplati štete od 5,4 milijarde USD, umjesto prvobitnih 14 milijardi USD, s tim da pregovori o ovom pitanju još uvijek nisu završeni. Pored Deutsche Bank i

Commerzbank je bilježila pad vrijednosti dionica nakon što je potvrđeno da se planira ukidanje 9.600 radnih mjesta, kao i suspenzija isplate dividendi do 2019. godine.

Komentari ministra financija Njemačke Schaeublea ukazali su na povratak tenzija između najvećeg europskog gospodarstva i ECB. Istodobno, predsjednik ECB-a Draghi u izlaganju pred Parlamentom Njemačke od Schaeublea zatražio je da podrži gospodarski rast, kako bi se okončala faza niskih kamatnih stopa. Draghi je, također, branio trenutačno niske kamatne stope koje su potrebne za oporavak rasta, te izjavio da vlade moraju ispuniti svoj dio kako bi upotpunile monetarnu politiku. U Italiji je 4. prosinca ove godine određen kao datum za održavanje referenduma u vezi sa ustavnim reformama. Premijer Italije Renzi izjavio je da će gospodarstvo Italije bilježiti rast od samo 0,7% u ovoj, te 1% u 2017. godini, dok se očekuje da će proračunski deficit biti smanjen na 2% GDP-a u 2017. godini, a u tekućoj godini iznositi 2,4% (blago iznad očekivanja).

Rejting agencija Fitch je povećala kreditni rejting Slovenije za jednu stepenicu, na A- sa „stabilnim“ izgledima. Njemačka je po rekordno niskim prinosima emitirala jednogodišnje trezorske zapise (-0,658%), kao i dvogodišnje obveznice (-0,70%). Po rekordno niskim prinosima i Francuska je emitirala tromjesečne (-0,659%), šestomjesečne (-0,623%) i jednogodišnje (-0,589%) trezorske zapise, a Italija dvogodišnje obveznice (-0,216%) i šestomjesečne trezorske zapise (-0,257%). Po većim prinosima, u odnosu na prethodne aukcije, Italija je emitirala petogodišnje (0,28%) i desetogodišnje (1,21%) obveznice. Nizozemska je emitirala dvadesetogodišnje obveznice (0,298%), a ESM devetogodišnje obveznice po prinosu od -0,06%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	RUJAN	103,5	104,9	103,5
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	RUJAN	-8,2	-8,2	-8,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	RUJAN	106,3	109,5	106,3
4.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	LISTOPAD	10,2	10,0	10,2
5.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	RUJAN	-	101,0	99,5
6.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	KOLOVOZ	4,9%	5,1%	4,9%
7.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	RUJAN	0,4%	0,4%	0,2%
8.	Stopa nezaposlenosti – EZ	KOLOVOZ	10,0%	10,1%	10,1%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	KOLOVOZ	-5,0	50,2	-19,1
10.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	KOLOVOZ	11,4%	11,4%	11,4%
11.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	KOLOVOZ	-	8,2%	8,3%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su povećani za jedan bazni bod u odnosu na prethodni tjedan. Prinosi petogodišnjih američkih obveznica su smanjeni za jedan bazni bod na tjednoj razini, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica smanjeni za tri bazna boda.

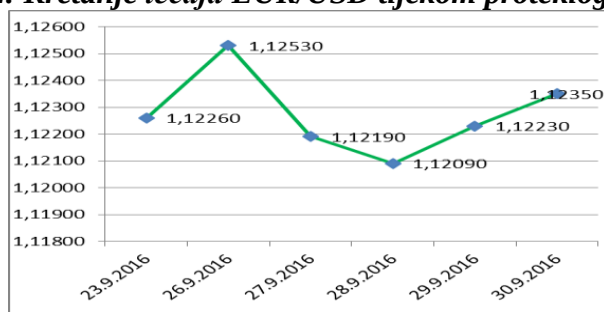
Predsjednica FED-a Yellen svjedočila je tijekom proteklog tjedna pred Odborom za financijske usluge Predstavničkog doma SAD-a, te je navela da su američke banke značajno ojačale od razdoblja krize, ali moraju da budu otporne na nove rizike koji prijete financijskoj stabilnosti. Yellen je navela da ne vidi značajne pritiske na rast stope inflacije, ali je dodala i to da ona i većina članova FOMC-a smatraju da je potrebno povećanje referentne kamatne stope tijekom ove godine. Osim nje, i drugi FED-ovi zvaničnici su iznosili svoje mišljenje o budućnosti FED-ove referentne kamatne stope, prema čemu se može zaključiti da postoje razlike u njihovim stavovima. Tijekom proteklog tjedna objavljeni su podaci o boljem od očekivanja rastu američkog gospodarstva u drugom tromjesečju ove godine i većem od očekivanja povećanju stope inflacije u SAD-u. Prema fjučersima, na FED-ovu kamatnu stopu, vjerojatnoća da će FED na sastanku FOMC-a u studenom povećati referentnu kamatnu stopu trenutačno iznosi 17,1%, a za sastanak u prosincu iznosi 59,3%.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – finalni podatak (G/G)	II tromjesečje	1,3%	1,4%	0,8%
2.	Indeks osobne potrošnje (G/G)	II tromjesečje	4,4%	4,3%	1,6%
3.	PCE deflator (G/G)	KOLOVOZ	0,9%	1,0%	0,8%
4.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	KOLOVOZ	0,2%	0,2%	0,4%
5.	Indeks osobne potrošnje (M/M)	KOLOVOZ	0,1%	0,0%	0,4%
6.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) – preliminarno	KOLOVOZ	-1,5%	0,0%	3,6%
7.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	KOLOVOZ	-8,3%	-7,6%	13,8%
8.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	KOLOVOZ	0,0%	-2,4%	1,2%
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	RUJAN	99,0	104,1	101,8
10.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Dalasa	RUJAN	-2,5	-3,7	-6,2
11.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	RUJAN	-2	-8	-11
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24. RUJNA	260.000	254.000	251.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan sa razine od 1,1226 na razinu od 1,1235.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna BoE je započela sa programom otkupa korporativnih obveznica koji će trajati narednih osamnaest mjeseci. Kroz ovaj program kupovat će se 10 milijardi GBP obveznica koje su emitirane od strane visokorejtingovanih nefinancijskih kompanija (uključujući i General Electric Co, United Utilities Group Plc i Rio Tinto Plc) sa ciljem snižavanja njihovih troškova pozajmljivanja, kao i omogućavanja ovim kompanijama da izdaju više duga kojim bi financirali svoje investicije. Preliminarna lista uključuje 270 pogodnih obveznica koje izdaju kompanije u Velikoj Britaniji koje, ujedno, značajno doprinose nacionalnoj ekonomiji (u program su uključene i kompanije Apple, BMW i McDonald's).

Tržišni sudionici izražavaju zabrinutost da bi napuštanje jedinstvenog tržišta EU utjecalo na to da Velika Britanija utone u recesiju i da ujedno poveća deficit na tekućem računu, koji je trenutačno jedan od najvećih među razvijenim zemljama i iznosi 5% GDP-a.

Premijerka Velike Britanije, May, izjavila je da će se članak 50 Ugovora o EU, kojim se pokreće proces napuštanja EU, aktivirati do kraja ožujka 2017. godine. Pored toga, priopćeno je da će „Veliki zakon o opozivanju“ kojim se EU legislative prenose u legislativu Velike Britanije, dozvoliti da Parlament Velike Britanije ukida pojedine elemente zakona prema njihovoj volji, navedeno je u Financial Times.

Ministar vanjskih poslova Škotske Hyslop upozorio je da se Vlada Velike Britanije suočava sa oštrim razmimoilaženjima, pozivajući se na prve sastanke održane između zvaničnika Škotske i ministra konzervativne partije Davisa. Ministar trgovine Fox izjavio je da će Velika Britanija raditi na programu liberalnije trgovine nakon Brexita. Prilikom obraćanja u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, Fox je naveo da Velika Britanija želi da EU uspije, ali da, također, žele mnogo više slobodne trgovine koja će voditi prosperitetu građana Velike Britanije. Fox je istakao da neće biti pravnog vakuma u momentu kada Velika Britanija napusti EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno	Prethodno
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	KOLOVOZ	1,4	1,6	1,2
2.	Hipotekarni krediti	KOLOVOZ	60.200	60.100	60.900
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	KOLOVOZ	-	5,4%	3,9%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	RUJAN	5,0%	5,3%	5,6%
5.	GDP (Q/Q) F	II TROMJESEČJE	0,6%	0,7%	0,4%
6.	Deficit tekućeg računa (u mlrd GBP)	II TROMJESEČJE	30,6	28,7	27,0
7.	Uslužni sektor (M/M)	SRPANJ	0,1%	0,4%	0,3%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	II TROMJESEČJE	0,5%	1,0%	0,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je blago aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast sa razine od 0,86593 na razinu od 0,86608, dok je tečaj GBP/USD povećan sa razine od 1,2966 na razinu od 1,2972.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna je objavljen zapisnik sa srpanjske sjednice MPC BoJ, u kojem je navedeno da su marginalni učinci monetarnih olakšica umanjeni, kao i da povećanje otkupa ETF vrijednosnih papira neutralizira rizike povjerenja. Također, istaknuto je da su kretori monetarne politike BoJ bili uznemireni zbog slabih inflatornih očekivanja i neizvjesnih izgleda za dostizanje ciljane razine inflacije, čak i prije nego što je objavljen sveobuhvatan pregled njihovih politika u rujnu.

Krajem tjedna je objavljen podatak o stopi inflacije u Japanu, koja je u kolovozu zabilježila najnižu razinu od travnja 2013. godine (-0,5%). Iz MMF-a je priopćeno da su središnje banke širom svijeta povećale udjele JPY na 4,5% ukupnih rezervi u II tromjesečju, što je najveća razina od 2003. godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

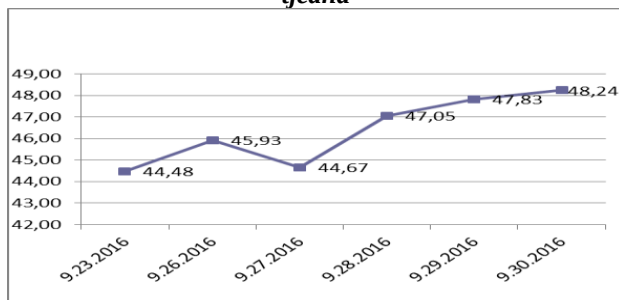
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	KOLOVOZ	-0,5%	-0,5%	-0,4%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	KOLOVOZ	0,2%	0,2%	0,3%
3.	Vodeći indeks F	SRPANJ	-	100,0	100,6
4.	Koicidirajući indeks F	SRPANJ	-	112,1	112,0
5.	Maloprodaja (G/G)	KOLOVOZ	-1,7%	-2,1%	-0,2%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	KOLOVOZ	0,3%	0,2%	0,3%
7.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	KOLOVOZ	3,4%	4,6%	-4,2%
8.	Indeks građevinskog sektora (G/G)	KOLOVOZ	-	13,8%	-10,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast sa razine od 113,37 na razinu od 113,92. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan sa razine od 101,02 na razinu od 101,35.

NAFTA I ZLATO

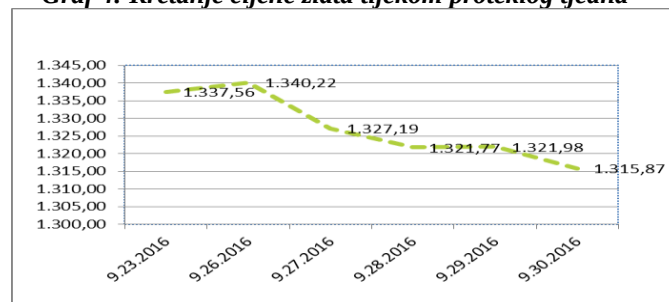
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 44,48 USD (39,62 EUR). Cijena nafte je početkom proteklog tjedna bilježila volatilno kretanje pod utjecajem iščekivanja rezultata sastanaka predstavnika zemalja članica OPEC-a. Predstavnici ovih zemalja su postigli dogovor da proizvodnju nafte smanje na obujam između razine od 32,5 milijuna do 33 milijuna barela dnevno, što je u odnosu na razinu proizvodnje iz kolovoza smanjenje od 750.000 barela na dnevnoj razini. Postizanje ovog dogovora je podrazumijevalo formiranje studijske grupe koja će u narednom razdoblju razmatrati na koji način će se sprovoditi ova odluka, odnosno koliko svaka pojedinačna zemlja članica OPEC-a treba da smanji obujam proizvodnje, što bi trebalo biti poznato do narednog formalnog sastanka članica OPEC-a, koji se održava u studenom. Tijekom proteklog tjedna priopćeno je da su američke zalihe nafte smanjene za 1,9 milijuna barela u odnosu na prethodni tjedan. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 48,24 USD (42,94 EUR), što je njena najviša razina u posljednjih mjesec i po dana.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.337,56 USD (1.191,48 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila smanjenje. Osim na kretanje ekonomskih pokazatelja u SAD-u, investitori na tržištu zlata obraćaju pozornost i na debate i ankete o potencijalnim rezultatima predsjedničkih izbora u ovoj zemlji. Pod utjecajem špekulacija na ovu temu, cijena ovog plemenitog metala je bilježila smanjenje. Utjecaj na smanjenje cijene zlata imala je i aprecijacija USD zabilježena sredinom proteklog tjedna, kao i različite izjave FED-ovih zvaničnika o budućnosti FED-ove referentne kamatne stope. Tijekom trgovanja u petak, objavljene su informacije o neočekivanom povećanju stope inflacije u SAD-u, te preliminarni podatak o značajnom povećanju stope inflacije u eurozoni, koji je bio dvostruko veći od prethodnog. Objavljivanje ovih informacija je podstaklo špekulacije o FED-ovom povećanju referentne kamatne stope do kraja ove godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,87 USD (1.171,22 EUR), što je na tjednoj razini smanjenje od 1,62%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.